प्रवृत्तिराहित्येन प्राप्तः, सर्व्वदा तत्र स्थित इत्यर्थः। स च 'बृहस्पतिः', 'अर्कैः' अस्मत्कृतैरर्चनैः, 'अमित्रं' शत्रुं, हन्ति॥

अथ हविषो याज्यानुवाक्ययोः प्रतीके दर्शयति। "बृहस्पते पर्य्येवा पित्रे" इति। बृहस्पते परिदीया रथेनेति पुरोऽनुवाक्या। एवा पित्रे विश्वदेवायेति याज्या। बृहस्पते परिदीया रथेनेत्यसावाशुः शिशान इत्यत्र व्याख्याता। एवा पित्रे विश्वदेवायेत्यसावाग्ना विष्णुमहितद्वामित्यत्र व्याख्याता॥

अथ सारस्वतं मेषमित्यस्य पशोः सूक्ते पञ्चानां गवां प्रतीकानि दर्शयति। "आनो दिवः पावीरवी। इमा जुह्वाना यस्ते स्तनः। सरस्वत्यभि नो नेषि" इति। आनो दिवो बृहत इत्येषा वपायाः पुरोऽनुवाक्या। सा चाग्ना विष्णुमहितद्वामित्यत्र व्याख्याता। पावीरवी कन्येत्येषा याज्या, सा चाग्नेयं यज्ञमित्यत्र व्याख्याता। इमा जुह्वाना युष्मदा नमोभिरित्येषा पुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्या। सा चोतनः प्रियेत्यत्र व्याख्याता। यस्ते स्तनः शशय इति याज्या। सा चारण्यकाण्डे प्रवर्ग्यमन्त्रेषु व्याख्यास्यते। सरस्वत्यभि नो नेषि वस्य इति हविषः पुरोऽनुवाक्या। सा च जुष्टीनर इत्यत्र व्याख्याता॥

अथ हविषो याज्यामाह। "इयꣳ शुष्मेभिर्बिसखा इवारुजत्। सानु गिरीणां तविषेभिरूर्म्मिभिः। पारावदघ्नीमवसे सुवृक्तिभिः। सरस्वतीमाविवासेम धीतिभिः" [८] इति। 'इयं' सरस्वती, नदीरूपा, 'ऊर्म्मिभिः' स्वकीयैस्तरङ्गैः, स्वतीरावस्थितानां 'गिरीणां', 'सानु' मूलप्रदेशम्, 'अरुजत्' भग्नम-